

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCOVENECE

Abbonamenti: Mese 18 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Il Bollettino No 831 Notevoli perdite inflitte al nemico

Un generale di brigata catturato
mezzi blindati ed autocarri nemici colpiti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Nel settore meridionale del nostro schieramento sul fronte egiziano si è svolto ieri un combattimento contro unità di fanteria nemica appoggiate da carri armati. Il nemico ha subito notevoli perdite e lasciato nelle nostre mani alcune centinaia di prigionieri, fra i quali il generale comandante della sesta brigata neozelandese.

L'aviazione ha colpito concentramenti di mezzi blindati e di autocarri nemici incendiandoli oltre quaranta; in combattimenti seguenti, sei aerei avversari venivano abbattuti. Un nostro caccia non ha fatto ritorno alla base.

Vojno poročilo št. 831

Velike sovražne izgube Brigadni general zajet — Uspešno bombardiranje sovražnih vozil

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V južnem odseku naših postojank na egiptovskem bojišču se je razvil večeraj boj proti oddelkom sovražne pehote, ki so jih podpirali tanki. Sovražnik je imel velike izgube in je v naših rokah pustil nekaj stotin ujetnikov, med katerimi je tudi general, poveljnik novozelandske 6. brigade.

Letalstvo je s svojimi bombami zadelo zbirališča sovražnih oklepnih sredstev in avtomobilskih vozil. Nad 40 jih je bilo zažganih. Šest sovražnih letal je bilo sestreljenih med bojem. Eno naše letalo se ni vrnilo na svoje oporišče.

Barbarski napad angleških letal na italijansko bolničarsko ladjo

Rim, 5. septembra. AS. Angleška letala so dne 3. septembra 60 milj od obale Cirenajke napadla italijansko bolničarsko ladjo »Aquila«. — Letala so ladjo najprej obsipala z ognjem iz strojnice, nato pa so na ladjo vrgla torpeda, ki pa je zletel mimo v morsko globino.

V mesecu dni je to že drugi napad angleškega letalstva na bolničarske ladje. Dne 29. julija so letala napadla skoraj na istem mestu bolničarsko ladjo »Zitta di Trapani«, dasi je bil na ladji daleč viden znak Rdečega križa.

Prebivalstvo v Sudanu se upira Angležem Velike demonstracije v Kartumu

Ankara, 5. septembra. AS. Iz Kaira so prišla poročila, da se je v Kartumu pred kratkim sešel kongres sudanskih odličnikov, da bi razpravljali o položaju v deželi. Na zborovanju so sprejeli resolucijo, v kateri izražajo željo sudanskega prebivalstva. Resolucijo bi naj zastopstvo desetih uglednih Sudancev izročilo angleškemu guvernerju.

Zastopstvo je zaprosilo za avdienco, angleški uradnik pa zastopstva ni maral sprejeti in je izjavil, da zborovanje ni bilo zakonito. Vsi, ki so se zborovanja udeležili, so zato proglašeni za upornike in veljajo proti njim izredne odredbe, ki v času vojne vladajo tudi v Sudanu.

Zastopniki pa so pri svoji zahtevi vztrajali in guverner jih je nazadnje sprejel. Izročili so mu resolucijo. Ko pa je zastopstvo odhajalo iz vladne palače, jih je policija aretirala. Zastrazeno spremstvo je odličnike odpeljalo v koncentracijsko taborišče. Vsi ostali člani, ki so se udeležili zborovanja, so bili aretirani in odvedeni v taborišče.

Ta novica se je kmalu razvedela in povsod so izbruhnile protiangelske demonstracije. Čete so pogosto morale streljati na množico, da bi jo razpršile. Mnogo oseb je bilo ubitih ali ranjenih.

Z vsega sveta

Nemčija

Generalni ravnatelj turških železnic se te dni mudi v Berlinu na uradnem obisku. Nemški prometni minister je priredil sprejem na čast turškemu gostu. Sprejema so se udeležili turški veleposlanik in visoki uradniki nemškega zunanjega in prometnega ministrstva.

Švedska

Švedski t-kač Gundher Haegg je snoči postavil nov svetovni rekord na teku na eno angleško miljo. Progo je pretekel v štirih minutah 4 sekundah in 6 desetih. Gledalci so bili tako navdušeni, da so tekalca ponesli zmagoslavno s tekalšča.

Vsi člani posadke s podmornice »Sjobern« so rešeni, manjka samo en član posadke. Oblasti so že odredile vse potrebno, da bodo podmornico dvignili. Podmornica je bila zgrajena leta 1940 in je imela 530 ton ter je bila dolga 62 metrov.

Amerika

Roosevelt je imel posvetovanje s poljedelskim ministrom Wickardom. Proučevala sta, kako preprečiti naraščajočo cen živilskim potrebščinam. Uradnega sklepa o tem posvetovanju niso objavili.

Tamanskaja zavzeta

Pritisk na Stalingrad narašča — Uspešni boji pri Novorosijsku

Hitlerjev glavni stan, 5. septembra: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na polotoku Taman je bilo v hitrem napadu zavzeto mesto in pristanišče Tamanskaja. Severozahodno od Novorosijska se nadaljuje napad nemških in romunskih čet v srditih bojih. V pristanišču Novorosijsku so bombe poškodovale dve prevoznici ladji.

Na trdnjanskem bojišču pri Stalingradu so nemške napadalne čete zavržene. Ne boje ne naprave. Sovražni protinapadi so bili odbiti. Severno od mesta je sovražnik s močnimi pehotnimi in tankovskimi oddelki poskušal izvršiti razbremenilne napade, pa je bil odbit in je sovražnik izgubil 40 tankov. Podnevi in ponoči je letalstvo razdiralo prometne naprave in letališča vzhodno od Volge.

Jugozahodno od Kaluge se nadaljujejo težki obrambni boji. Severozahodno od Medina in jugovzhodno od Rjeva so se ponesrečili ponovni tankovski napadi Sovjetov, ki so jih podpirale letalske skupine. Ponoči je bilo uspešno bombardiranje sovražnih letalskih oporišč. Tudi južno od Ilmenskega jezera in pri Petrogradu so se ponesrečili sovražni napadi. V Finskem zalivu je bomba poškodovala sovjetsko minolovko.

Na vzhodnem bojišču je bilo 3. in 4. septembra pri letalskih bojih ali pa po protiletalskem topništvu uničenih 182 sovražnih letal, pet pa jih je bilo uničenih na tleh. Pogresamo 14 lastnih letal.

V pretekli noči so sovjetska letala izvedla motilne polet nad generalnim guvernementom in nad vzhodno Nemčijo. Bombe, ki so jih metala letala brez načrta, so povzročile nekaj izgub med prebivalstvom. Pri zadetih stavbna škoda je majhna. Sovražnik je zgubil eno letalo.

Na južnem odseku egiptovskega bojišča se je ponesrečilo več angleških napadov, ki so jih podpirali tanki. Sovražnik je imel velike izgube in je bilo več sto sovražnih vojakov ujetih, med njimi tudi poveljnik 6. novozelandske brigade.

V vzhodnem delu Sredozemskega morja je nemška podmornica s torpedom zadela angleški rušilec.

Daljnostrelno topništvo je bombardiralo mesto in pristanišče Dover.

Angleško letalstvo je v noči izvedlo strahovalni napad na stanovanjski del mesta Bremana. Zažgane bombe, ki so jih letala metala iz velike višine, so med drugim zadele več cerkev in močno poškodovale bolnišnice. Nočni leti in protiletalsko topništvo je sestrelilo 11 napadalnih bombnikov.

V boju proti Angliji so nemška letala deloma v nizkem poletu napadla industrijske in pro-

metne naprave na angleški južni in jugovzhodni obali.

V severnem odseku vzhodnega bojišča se je pri uspešnih bojih v zadnjih mesecih zlasti odlikovala 11. in 12. vzhodno-pruska pehotna divizija.

Brezuspešen sovjetski odpor pri Novorosijsku

Berlin, 5. sept. AS. Nemško vrhovno poveljstvo je objavilo danes zjutraj, da se boljševiki zastonj trudijo, da bi preprečili prodiranje nemških čet pri Novorosijsku. Ruske čete so obstreljevale nemške oddelke z naravnost peklenim ognjem. Boljševiki so v tem odseku razpolagali z izredno

Nemški prodori pri Novorosijsku

Berlin, 5. septembra. AS. V odseku Novorosijska so nemške čete izsilile še več prodorov in zasedle utrjene vrhove. Sovražnik je izvedel protinapade, ki pa so bili tekoj razbiti.

Tudi na bojišču pri Tereku so Nemci dosegli nove uspehe in zasedli še več ozemlja. Ves dan je nemško letalstvo razbijalo cilje v pristanišču Novorosijsk. Skladišče streliva je bilo uničeno.

V odseku pri Rjevu so boljševiki poskušali zasedi kraj, ki ga drže Nemci. Boljševiki so najprej s topovskim ognjem, ki je trajal več ur, pripravljali svoj naskok. Rdeča pehota je prešla v napad, pa se je morala hitro umakniti, ker je nemško top

Plemenito darilo Ljubljanskim revežem

Nedavno je obiskal Ljubljano poveljnik II. armade, Nj. Ekse, armadni general Mario Roatta. V spremstvu poveljnika XI. armadnega zbora Nj. Ekse, generala Maria Robertija se je visoki dostojanstvenik na ljubljanskem magistratu sestel z županom, generalom Leonom Rupnikom. Armadni general Nj. Ekse, Mario Roatta je v ljubljanskem razgovoru pokazal svoje posebno zanimanje za razna vprašanja glavnega mesta pokrajine, predvsem se je pa zanimal za preskrbo prebivalstva ter s sočutjem povpraševal po razmerah manj premožnih občanov. V glavnih obdobjih poučen, kako v Ljubljani oblasti in korporacije skušajo prebivalstvu olajšati današnje čase, zlasti pa informiran o socialnih potrebah in skrbstvu mestne občine ljubljanske, je armadni general Nj. Ekse, Mario Roatta ob zaključku razgovora blagovolil županu mesta Ljubljane nakloniti 50.000 lir za mestne reveže z željo, naj Ljubljana razume pomen daru, ki je ta, da bi dal spoznati, da kakor zna italijanska vojska boriti se z neupogljivo žilavostjo proti komunističnim hordam, jo istočasno navdaja hoteenje, da enako svoje viteške vrline izkazuje tudi v borbi proti tekočim posledicam današnjih časov s skrbjo za zapuščene in z odprto roko vsem podporo potrebnim. Župan, gen. Leon Rupnik, je visokemu darovalcu v imenu mesta Ljubljane in tudi v imenu vseh, ki bodo podpre deležni, izrazil najtoplejši zahvalo s prošnjo, naj blagovolni izraze hvalečnosti ljubljanskega mesta sporočiti tudi vojski.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zdi se, da na splošno ne sprejema novic za dobre, če so resnične, ampak če ugajajo, če so v skladu z njegovimi čustvi in nadami.

Mi pa smo odkrito tega naziranja, da bi bilo mnogo boljše, verjeti samo resničnim novicam, pa če tudi je treba čakati na njihovo potrdilo, ker nikakor ni mogoče iti mimo resnice, ker nam resnica ravno ne ugaja. Zato bomo bolj razumeli nasprotje, ki pravi, da se je treba otesati stvari, ki samo ugajajo.

Pomislite samo na tiste nesrečneže — in drugače jih ne moremo imenovati — ki se še imenujejo ljudski komisarji v ne yemo karjati izgubljeni vasi Slovenije in pričakujejo Stalina rdeče čete. Mislite na vse to, dasi je tako silno pretirano. Vendar pa pomislite, da ni manjkalo ljudi, ki so v pretekli zimi prisegli na to, da bo nemška vojska v Rusiji poražena. Neka resna oseba je v februarju govorila, (kolikor je pač najbolj možna resnost pri zelo resnih osebah, ki vsak dan ho-dijo okoli z novo fikšno idejo v mrhačni in za-mišljeni glavi), da se niti en nemški vojak ne bo mogel povrniti z ruskih poljan in sicer zaradi zime in zaradi delovanja partizanov.

Vsekakor pa izvirajo te nemogoče zmote iz tega, ker si je tako hitro dolgo polnilo glavo z lažmi, kadar pa je treba nato svoje mnenje spre-meniti, pa je potrebno dolgo zdravljenje.

Naleteli pa smo v ostalem tudi na ljudi, ki so se vpraševali, kaj bodo storili italijanski vo-jaki v zimskem mrazu ne v Rusiji, ampak v Ljubljanski pokrajini, kakor da bi se planinci iz stotin alpskih dolin morali navajati na led pod nogami na Barju.

Nikakor se ne mislimo zasidrti v morju laži, katerim Slovenci verjamejo, ali pa so verjeli. Dasi bi bilo zabavno, bi vrsta laži vendarle bila pre-dolga. To ni naša naloga, kakor smo čisto rekli. Hočemo dati le kakšen nasvet brez posebnega na-mena tistim, ki se tako radi predajajo ugodju čimbolj varati samega sebe. Sicer pa se je nji-hovo število moralo zmanjšati, ker so napovedo-vali stvari, ki so jih potem dejstva zanikala. Vse-likor pa naj vsi ti pomislijo na to, če ne bi bilo na mestu počakati nekaj dni, da se resničnost novice prouči, predno se kdo zanjo čezmerno nav-duši. Kdor malo potrpi, se mu lahko zgodi, da ne bo čakal Angležev v Tripoliju, medtem ko so italijanske čete pred vratmi Aleksandrije. Prav tako ne bo pripravil sprejema Rusom na Velikih Biokah, medtem ko so Nemci na Kavkazu. Le malo potrpljenja je potreba, da se ne pre-damo tvegati veri v laži in da se ne osmešimo kot smešni razširjevalci takih govorov.

Nek drugi priprosto nasvet pa bi bil tale: naj st ljudje v istem anglosaksonskem tisku, ki je poln silovitih nasprojev in prave babilonske zmeš-njave, vse tiste dementeje iz istih angleških vi-rov, kadar gre za to, da se razne rdeče propa-gandistične domneve predelajo tako, da bi bile verjetne za bedake. Angleži morajo namreč pre-pričevati neizmerno število bedakov v vseh delih sveta in govore danes, da je črno tisto, kar je pravzaprav belo, drugi dan pa narobe, tako da nazadnje še bedaki med Angleži samimi ne mo-rejo ugotoviti, kako se pravzaprav položaj razvija.

Prav tako morajo boljševiki vsak dan vlivati v možgane svojim nevednim mušikom — tem je namreč treba marsikaj pripovedovati, da se pod-žge njihovo nezdravo zverinstvo — da rdeča ar-mada prodira proti Berlinu in proti Adrijanske-mu morju. Po vendar so včasih prisiljeni, da od-krijejo pogled, ki jih prej niso priznali in da se zazro nad brezno, nad katerim niha to ljud-stvo, večna žrtev žalostne usode.

Naši dnevniki razkrinkavajo vsak dan ta si-lovita nasprotja. To se je zlasti videlo po poskusu pri Dieppu. Otroška Amerika je skakala od ve-eelja, ker je bila druga fronta baje že gotovo dejstvo. Verolomna Anglija je govorila o general-ni vaji, Stalin pa se je bedno režal. Londonski politiki so bili zadovoljni z generalno vajo, voja-ške osebnosti pa so ugotavljale porazne posledice. Čim več dni je preteklo, temveč je bilo iz-povedi. Potprežljivost tedaj in vse se bo polas-nilo. Nikar preveč hiteti. Vojna traja že tri leta. Slišali smo že toliko stvari in toliko svojih nazo-rov smo morali popravljati.

Nad vsem tem pa je samo eno. In to je, da čete Osi v vseh odsekih prodirajo vedno globlje in to mimo malih laži, ki se širijo iz kavarne s samo eno konkretno posledico, da bi temu ali onemu olajšale težko prebavo. To pa se pravi, da je bilo zavzeto toliko in toliko sovražnega ozemlja, da so bile sovražniku odvzete neštete strateške možnosti, da so bili sovražniku odvzeti tolikšni in tolikšni viri. Še večja od teh resnic pa je tale: letala in podmornice so dokazale, da mo-rejo neutralizirati gospodstvo nad morji. To se pa pravi, da je odslej naprej odkenalo gospodstvo pomorskih držav. Na morju sedaj anglosake dr-žave ne morejo zmagati, na suhem pa so že voj-no izgubile.

Če je še kdo, ki so mu ljubše lastne nade, kakor pa stvarna dejstva, tedaj naj kar nadaljuje, seveda pod pogojem, da ne bo nato preveč kričal od bolečine, ker ni maral vpoštevati dnevnih ma-lih udarcev, ki jih je prejemal vsak dan z vsi diskrekcijo, da bi ravno ne zaspal.

Ali smo rekli, da naj se »zbudi«? Oprostite: hoteli smo reči, da naj kar za vedno zaspal.

Zvezni tajnik pri sprejemu otrok, ki so se vrnili s poletne kolonije

Ljubljana, 5. septembra.

Tiskovni odsek Fašistične zveze objavlja: Včeraj ob 16 so se iz kolonije San Teren-zio pri Spezzii vrnili slovenski otroci, ki jih je pretekli mesec poslalo tiakaj zvezno poveljstvo italijanske liktorske mladine v Ljubljani. Na postaji so jih pričakovali skupaj z zveznim po-veljnikom tudi zvezni podpoveljnik GILL-a, zvezni podtajnik in voditelji zveznega povelj-stva. Po enomesnem bivanju so se vrnili slo-venski otroci domov z občutkom hvalečnosti do Duceja, ki je dal po GILL-u ljudstvu možnost, da uživa dobroto, ki so bile svoj čas prihranje-ne le otrokom bolše situiranih družin.

Hrvaški otroci na poti skozi Ljubljano na povratku iz Riminija

Ljubljana, 5. septembra.

Skozi Ljubljano je včeraj potoval skupina okrog 100 hrvaških otrok, vračajočih se iz poči-tniške kolonije Igea Marina pri Riminiju. Za čas postanka vlaka v mestu so bili otroci gostje zvez-nega poveljstva italijanske liktorske mladine v Ljubljani. Dobili so kosilo in prisostvovali kinema-tografski predstavi v dvorani italijanske liktorske mladine v Ljubljani. Zvečer pa so hrvaški otroci odpotovali naprej proti Zagrebu. Na postaji so jih pozdravili voditelji zveznega poveljstva.

Ureditev proizvodnje, trgovine in porabe premoga

V »Službenem listu« je izšla naredba Visokega komisarja o ureditvi proizvodnje, trgovine in po-rabe rudniškega kuriva. Naredba ureja proiz-vodnjo, trgovino in porabo premoga v naši po-krajini. Vključena je tudi razdelitev in potrošnja iz inozemstva uvoženega premoga t. j. iz Trbovelj.

Cl. 2. Določa višino porabe kuriva za indu-strijske namene, čl. 3. pa določa, da morajo in-dustrijske tvrdke, zavodi itd. prijaviti svoje koli-čine premoga na zalogi.

Tudi zasebniki morajo po 17. septembra v 15 dneh od uveljavljanja t. j. do 1. oktobra Pokr. korporacijskemu svetu potrebo premoga za kuho in ogrevanje od 1. oktobra 1942-XX do 31. marca 1943-XXI, količino porabljenega v letih 1940 in 1941 ter svojega stalnega dobavitelja.

Na osnovi vseh prijav določi potem Pokrajin-ski korporacijski svet po zaslšanju posebnega od-bora maksimalno mesečno količino za industrijsko in zasebno porabo v že navedeni do

Droblne novice

Koledar

Nedelja, 6. septembra: Angelska nedelja; Zaharija, prerok; Mang, opat; Donacijan, škof in mučenec.

Ponedeljek, 7. septembra: Marko Križevčanin, mučenec; Melhijor Grodecki, mučenec; Regina, devica in mučenica.

Torek, 8. septembra: Rojstvo Marijino; Korbinijan, škof; Hadrijan, mučenec; Amon, muč.

Novi grobovi

† V Ljubljani sta umrla: gospod Josip Simončič, tehnik drž. železnice in posestnik ter gospod Pavel Podboršek, mesarski mojster, star šele 36 let. Naj jima sveti večna luč! Zalutajočim naše iskreno sožalje!

Dober sadjevec

Navodilo, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo da dobimo okus, in stanovito pihačo

Priredil Martin Humek
Druga predelana izdaja, 75 strani L. 6.20
Po najnovejših dognanjih in izkušnjah izpopolnjeno izdajo bo s pridom uporabljal vsakdo, ki se bavi z izdelovanjem sadjeva. Namenjena je predvsem preprostem sadjarju z osirom na naše domače potrebe in navade

Ljudska knjižarna v Ljubljani
Pred škofijo 5 Miklošičeva cesta 5

Novo maksimalne cene za premog

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino določa naslednje maksimalne cene za premog:

A. Uvoženi premog:

Premog Trbovlje: Cena za pooblaščenca razdeljevalca premoga, franko vagon v tonah in lirah obmejnja postaja Laze brez javnih dajatev: kosovec 229, kockovec 212, orehovec 179, grahovec 162, zdrob 137.

Prodajna cena na drobno za trgovce v Ljubljani, franko skladišče vključno vse javne dajatve, številke v lirah za 1 stot: kosovec 31.60, kockovec 29.70, orehovec 26, grahovec 23.80, zdrob 20.90.

B. Domači premog

Prva številka pomeni ceno franko rudnik, vključno takse za razdeljevanje po toni, druga številka pomeni ceno franko vagon postaja Ljubljana tona, tretja pa ceno na drobno za 1 stot.

Premog Belokrajina: kosovec 175.88, 227.—, 26.20, kockovec 163.13, 212.65, 24.70, orehovec 147.85, 195.45, 22.90, zdrob 122.36, 166.75, 19.80, prah 79.—, 117.95, 14.60.

Premog Kočevje: kosovec 179.55, 226.60, 26.20, kockovec 162.—, 206.80, 24.10, orehovec 145.80, 188.60, 22.10, zdrob 126.90, 167.30, 19.90, prah 91.80, 127.80, 15.70.

Premog št. Janž: kosovec 186.62, 247.80, 28.50, kockovec 174.96, 234.70, 27.10, orehovec 155.52, 212.60, 24.70, grahovec 136.08, 190.95, 22.40, zdrob 123.12, 176.35, 20.80, prah 77.76, 125.30, 15.40.

Opomba: Maksimalne cene določajo v obvezni obliki mejo, pod katero se morajo stvarno gibati cene pri proizvajalcih in trgovcih; iz tega sledi, da je mogoče prodajati po nižji kot maksimalni ceni, toda nikoli po višji ceni.

Pri ceni na drobno je šteto lir 0.40 mestne trošarine v Ljubljani za 1 stot premoga franko skladišče trgovca.

Za dostavo kuriva na dom se sme zaračunati po 3 lire za 1 stot; tehtarina in kolek se računata posebej. Enako se lahko računajo in izkažejo posebej državne takse pri dobavah javnim ustanovam.

Cene morajo biti izveštene v vseh skladiščih in prodajalnah.

Kritični določbo o cenah in drugih določbah tega cenika se kaznujejo po naredbi z dne 26. januarja 1942-XX št. 8.

Sušilnico

za sadje in zelenjad dobite pri JUGOPATENT, Gospodarska cesta 1. Lir 155.—

— EIAR Radio Ljubljana obvešča svoje poslušalce, da se bo pouk Italijancev, ki ga vodi g. prof. dr. Stanko Leben, ponovno pričel v ponedeljek, dne 8. septembra, ob 19. Tečaj bo na sporedu vsak ponedeljek, sredo in petek in sicer ob ponedeljskih in sredah za začetnike, ob petkih pa za tiste, ki že imajo gotovo predznanje. Besedilo posameznih lekcij bo sproti priobčeno v časopisih.

— Ravnateljstvo škofijske klasične gimnazije v Ljubljani naznanja: Za sprejemni izpit za I. razred morajo učenci ali njih starši vložiti do 15. septembra pri ravnateljstvu prošnje, kolkovane s cerkvenim kolkom za 3.80 L; prošnji morajo priložiti rojstni list in izpričevalo o dovršenem 4. razredu ljudske šole. Sprejemni izpit bo 18. septembra. Učenci, ki nameravajo vstopiti v zavod sv. Stanislava, opravijo ta izpit lahko na kaki drugi gimnaziji. — Popravni izpiti za vse razrede bodo 21. septembra. Začetek vseh izpitov bo ob 8 zjutraj na uršulinski gimnaziji.

— Duhovne vaje za duhovnike. Ta mesec bo sta dva tečaja v Domu duhovnih vaj in sicer prvi od 7.—11. septembra, drugi od 21.—25. septembra. Ljubljanske gospode, ki se letos niso opravili duhovnih vaj, vabimo posebno na prvi tečaj, ker je še nekaj mest praznih. Ostali pogoji so razvidni iz letošnjega Škofijskega lista št. 4.—6., str. 33. Prosimo takojšnje prijavitve. — Vodstvo Doma duh. vaj v Ljubljani, Zrinjskega c. 9.

— Rektorat Glasbene akademije sporoča, da bodo sprejemni, popravni in drugi izpiti na Srednji glasbeni šoli in na Glasbeni akademiji v drugi polovici septembra. Vsi, ki nameravajo delati sprejemni izpit za sprejem v Srednjo glasbeno šolo ali na Glasbeno Akademijo, naj oddajo do 15. septembra kolkovane prijave (4 lire) v pisarni Glasbene akademije (Gospodarska ul. 8). Istotako morajo oddati prijave do 15. sept. vsi slušatelji in gojenci, ki bodo delali letne, popravne in druge izpite v jesenskem roku. Natančen razpored izpitov in čas vpisovanja bo objavljen na oglasni deski zavoda.

— Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva ul. 27 (Trgovski dom, poleg Visokega komisariata) vpisuje vsak dan popoldne.

— Duhovne vaje za gospe in matere bodo v Lichtenurnovem zavodu od 8. do 12. septembra. Udeležence, ki žele imeti oskrbo v zavodu, naj prinese s seboj živilske karte ali pa živila. Prisrčno vabljeni tudi gospe, ki bi mogle prihajati vsaj

samo h govorom. Prijavite se na naslov: Lichtenurnov zavod, Ljubljana, Ambrožev trg 8, kjer dobite nadaljnji spored. Pričetek duhovnih vaj bo 8. septembra ob 6. zvečer.

— Vpisovanje za sprejemni izpit (I. razred srednje šole) bo na I. ženski realni gimnaziji v Ljubljani dne 14. in 15. septembra t. l. (ne 23. in 24. septembra, kakor je bilo prvotno objavljeno). K vpisovanju — vršilo se bo v Lichtenurnovem zavodu — je treba prinesiti prošnjo za pristopev k sprejemnemu izpitu (obrazec se dobi tudi pri šolskem slugi), kolkovano s 4 L, rojstni in krstni list ter spričevalo o dovršeni ljudski šoli (šez 4. razred). Kdaj se bo vršil sam sprejemni izpit, bo objavljeno na razglasni deski v Lichtenurnovem zavodu. — Vse učno osebe naj se zanesljivo zglasi v pisarni v ponedeljek 7. t. m. od 9 dalje. — Ravnateljstvo.

Ljubljana

1 Lavantinci. Danes, v nedeljo, popoldne ob 5 bomo opravili vsi Lavantinci v svetišču Marije Pomočnice na Rakovniku svojo romarsko pobožnost. Prihite vsi v prav obilnem številu, da bo naša molitev uspešna in pesem bolj ubrana. Obvestimo drug drugega!

1 Cerkvena slavnost v čast sv. Petru Klaverju, apostolu zamorcev in patronu misijonske družbe sv. Petra Klaverja, bo dne 8. septembra v cerkvi sv. Jožefa. Zvečer ob pol 8 bo misijonska pridiga, katero bo imel g. superior p. Ludovik Lederhas, D. J., nato pete litanije in blagoslov. Pri pobožnosti bo ljudsko petje. Vse misijonske prijatelje in častivce sv. Petra Klaverja prisrčno vabimo k obilni udeležbi.

1 Pred čudodelno podobo Marije sedem žalosti v cerkvi sv. Florijana se bo opravljala k prazniku Žalostne M. B. mirovna devetdnevica. Začeni v nedeljo, 6. septembra, bo vsak večer ob 7 sv. rožni venec, nato litanije s pripadajočimi molitvami. Tako naj bi Ljubljanci, ki so preteklo svetovno vojno s tolikim zaupanjem romali na ta kraj, ob tej priliki v čim večjem številu strnili svoje prošnje pred Tolažnico žalosti.

1 Moška in mladeniška Marijina družba v Krizankah se danes popoldne ob šestih slovesno posveti presv. Srcu Jezusovemu. Kongregantisti se zjutraj ob pol 7 udeležijo sv. maše in skupnega obhajila, slovesen družbeni šod je pa popoldne ob 6 uri. Posvetilne molitve bomo molili iz knjižice »Posvetitev družine«, ki naj jo vsak udeleženec prinese seboj. Nekaj knjižic bo tudi v cerkvi na razpolago. Družbeniki, udeležite se polnočevitve!

1 Strojepisni tečaji — novi — prične 7. septembra. Za dijake inje posebni enomesečni tečaji. Največja moderna strojepisnica, 60 pisalnih strojev. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christolov učni zavod«, Dombrovska 15.

1 II. Vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 15 sh

Jegulje – svetovni potniki morij in rek

Ze stoletja so se znanstveniki ubijali, kaj je prav za prav z jeguljami. V vseh rokah, kjer so jih našli, so dobili vedno samo napol odrasle živali, nikdar pa ne mladič. Počasi je znanost, kakor v kriminalni povesti detektiv zločinca, prišla na sled tudi skrivnostnim jeguljam. Prvi del uganke sta rešila konec prejšnjega stoletja italijanska znanstvenika Grassi in Calandruccio, ki sta se začela zanimati za nezanimivo, razmerno majhno morsko živalico, podobno vrbovemu listu. Ta skoraj prozorna ribica je bila pri vseh znanstvenikih znana in so jo smatrali, da je mladostna oblika neke neznane ribe. Italijanska znanstvenika sta prva odkrila, da se ti prozorni lističi spreminjajo v tako imenovane in že zdavnaj znane steklene jegulje, iz katerih se razvijejo prave jegulje. Vsi znanstveniki so začeli zasledovati življenje teh ribjih ličink in kmalu so razločili ličinke ameriških jegulj in ličinke evropskih jegulj.

10 letni lov na ličinke jegulj

Ostalo pa je seveda še polno nerešenih vprašanj. Odkod prihajajo te ličinke? Kje se drstijo jegulje? Še polnih 20 let je bilo treba čakati, da so našli odgovor na to. To pot je odnesel slavo Danec Johannes Schmidt. Ker so prvič našli prozorne vrbove lističe — ličinke jegulj — v mesinskem prelivu v Sredozemlju, je začel tudi tam iskati. Ni zlomka, da ne bi v bližini nekje našel tudi jajčeca, iz katerih so se izlegle. Še bolj pa je bil radoveden, če bo mogoče odkril tudi spolno dozorele jegulje, ki jih tedaj še nihče ni poznal. Leta 1906 je Danec križaril po Sredozemlju okrog in okrog ličinke jegulj. Kmalu je zapazil, da v smeri proti Gibraltarju postajajo vedno manjše, da pa jih je zato tudi vedno več. Ugotovil je, da milijoni in milijoni mladih ličink prihajajo skozi Gibraltarso ožino v Sredozemlje. Ko se je vrnil domov, je odkritje objavil. Drugi znanstveniki pa so se lotili v muzeju v mestu Upsali zbirke, ki jo je zapustil že zdavnaj umrlj kapitan. Ta je zbiral za svojo zabavo mladice vseh mogočih rib na Atlantiku, ter je svojo zbirko zapustil muzeju. V tej zapušeni zbirki so zopet našli drobne vrbove lističe. Ti so bili še manjši, kakor jih je ulovil Danec v Sredozemlju. Zato so šli na lov na Atlantik. Leta 1910, so ujeli zahodno od Azorov majhne vrbove lističe, komaj tako dolge kakor mezinice na roki. Naslednja leta so raziskovali naprej proti zahodu in ugotovili: ličinke postajajo proti zahodu vedno manjše in manjše. Na žalost se je potopila ladja, s katero je Schmidt raziskoval, kmalu nato pa je izbruhnila prva svetovna vojna, ki je prekinila raziskovanja. Leta 1920, je šel Schmidt vnovič na zahodni Atlantik in iskal vse leto in leta 1921 končno po desetletnem iskanju odkril drstišča jegulj. Ležijo v Mehškem zalivu, kjer je Atlantik najbolj globok.

Že ličinka se boji luči

Na tem delu je takimenovano Sargaso morje, znano po bujnem vodnem rastlinstvu, ki na tem delu raste pod gladino morja. Že Kristof Kolumb je prvi zadel ob ta morski travnik in mnoga stoletja so se širile pravilice o tem skrivnostnem in nevarnem morju. V resnici so na tem delu morja

Vzameš — kar imaš

(Ob koncu časa za vkubavanje)

Ze dolgo, dolgo let je navada, da si prena-rejamo poletne sadeže za čez zimo, daš niso prej še nič vedeli o vitaminih in ne o drugačnem po-menu za zdravje. Z recepti naših mater se za-zdaj ne moremo dosti okoristiti. Saj ne nakupu-jemo po kuharskih bukvah, ampak kupimo to, kar pač moremo še dobiti. Predvsem je tu buča, ki jo utegnemo na več načinov izrabiti. Na drob-no naribana buča, ki jo prekuhamo na prežganem sladkorju, nam da okusen sirup, ki je jako dober za mažo za na kruh. — Paradižniki in buče skupaj so izvrstna mezza, ki je po okusu prav taka kot marelična. Vzameš 4 kg paradižni-kov in 6 kg buče in za začimbo limonov sok. Celo ozehle paradižnike lahko uporabiš, le da moraš odstraniti rjave lise, po katerih je grenak okus. Razrezane paradižnike skuhaš v lastnem soku in pretlačiš skozi sito. Nato pride na vrsto buča, ki jo surovo zmleješ z mesoreznicco. Oboje skupaj kuhaš še nekaj časa, preden dodaš sladkor (na 3 kg te kaše 1 kg sladkorja). Dodaš še kako za-čimbo in kuhaš, da se zgosti. Okus izboljšaš z jabolki, ki jih v kosčkih brez vode dušiš, jih pre-tlačiš in dodaš; prav tako pridenes še citronove rezine in slednjič sladkor. — Jako dobra mezza je šipkova mezza, ki je pa z njo precej opravka. Zrelim šipkovim jagodam (vsebujejo obilo vita-mina C) odvzameš peške. Za to delo jih razpo-loviš ali pa odrežeš muho in izbehaš peške s ple-tiko. Peške posušiš in napraviš iz njih čaj. Na kilogram šipkovih jagod brez peška daš tri četrti kilograma sladkorja. Jagode kuhaš v pičli vodi do mehkega, dodaš sladkor in kuhaš do konca.

Carinikova čepica

Pred mnogo leti je stala sredi pušče, med grmičjem in starimi brezami, majhna, revna hišica. Imela je umazanobe stene in slamnato streho z grdim, vegastim dimnikom. Ondi je bival Tevž, dolg, len dedec, ki se je pa dobro razumel na tihotapstvo in divji lov. Podnevi je spal, a ponoči je hodil okoli. Reza, njegova žena, in Lovro, njegov sin, sta mu pomagala. Tako so bili nesramni, da so lahko po šest krav prignali čez mejo. Pri tem so doživeli kaj malo nadlege, zakaj cariniki so se jih bali. Saj je bil Tevž visoke postave in močan ko bik in uren ko zajec. Rajši je podrl človeka na tla, ko da bi se mu bil izognil.

Njegova žena Reza pa je bila zvrta. Imela je dolge roke in dolge, tanke prste z dolgimi nohti. Z njimi je lahko praskala ko s sturguljo. Pogled njenih oči je skoraj ubijal. Bila je bolj bistra ko kak moški in prav toliko močna. Z vrečo sladkorja na plečih je tekla po pušči ko kaka letuča čarovnica.

Oba sta imela sina Lovreta, zdravega, navihanega fanta. Nikoli ni hodil v šolo, ampak se je solal kar na pušči, kjer je bil rojen, in je poznal vsako stezo, vsak jarek, sleherni kotlino. V najtemnejših nočeh je našel pot po veliki ravni, kjer so drugi še pri belem dnevu zašli. Izvrstno je bil izurjen za nastavljanje zank in natančno je vedel za mesta, kamor jih je bilo treba polagati. Lovro je bil tihotapec, da malo takih. Po uro dolgo je lahko ležal ko kak mrlič, ne da bi se bil le malo zganil, ko-maj da je dihal. Kakor podlasica se je neslišno splazil skozi najgostejše grmičje. Taki so bili ti ljudje — Tevž, Reza in Lovro.

Nihče se ni zmenil zanje in tudi oni se niso brigali za ljudi. Po dvakrat na teden je prišla Reza v vas nakupovat. Večkrat je imela takrat po ducat zajcev pod krili.

zdržene vodne rastline v nekakšnih kopicah, ki so velike po nekaj kvadratnih metrov in rastejo druga poleg druge. Ti šopki morske trave, ki pokrivajo ogromno površino, krožijo zaradi zalivskega in severnega ekvatorskega toka ves čas na enem mestu v počasnem in velikanskem vr-tincu, ki se vrti v smeri kazaleca na uri. Tu je morje izredno čisto. Globoko pa je do 6000 metrov. Na tem mestu so našli raziskovalci spomladaj naj-manjše ličinke jegulj. Dolge so bile komaj centi-meter. Kasneje v poletju so našli v morju že tudi nekoliko večje ličinke. In prav to je bilo vzrok, da so se dolgo časa lovili okrog pravih drstišč, ne da bi jih odkrili. Še sedaj pa ne vedo, v kakšni globini ležijo samice ikre. Gotovo je, da ne na dno 6000 metrov globokega morja. So-dijo, da najbrž tako okrog 1000 metrov pod po-vršino. Nihče tudi ne ve, kaj se zgodi s staricami po drstenju. Vsi mislijo, da najbrž poginejo. Drob-ne ličinke, ki zlezajo iz jajčec, se boje luči in žive zato že dan najmanj v globini 100 metrov. Šele ponoči se dvignejo višje. Pod to morsko tra-vo, ki sama tudi nudi precej sence, se v globini pade sem in tja velikanski roji ličink. Tu so li-činke ameriških jegulj in ličinke evropskih jegulj pomešane med seboj. Na lepem pa se ločijo: ame-riške odplavajo, kakor da bi imele kompas, proti severu, evropske pa proti severozahodu. Odkod ve uboga drobna ličinka, kam mora odplavati, še danes zama ugrabijo učenjaki.

Tri leta potujejo v Evropo

Male amerikanke imajo krajšo pot in se že po enem letu spremene v prav drobne steklene jegulje. So še prozorne, vendar nimajo več oblike vrbovega lista. Evropske jegulje pa se spremene šele po treh letih. Toliko časa namreč potujejo do Evrope, kamor pridejo včasih v velikanskih jatah. Prve mladice — prozorne jegulje — se po-kažejo vedno najprej na zahodnih obalah spomla-di. Aprila in maja so že skozi Rokavski preliv prodrele do Danske. V vzhodnem morju pa niso več prozorne, tja pridejo tako kasno, da že po-črniijo. Podobno je s potovanjem prozornih jegulj-mladic v Sredozemlju. Povsod, kamor pridejo mla-dice, iščejo izlive rek. Iz morja se počeno v reke in plavajo po njih naprej proti višjemu toku. Nič jih ne ustavi na potu. Jate mladice se drže na-vadno skupaj v več metrov širokem pasu, ki je debel do en meter. Čez brzice, čez jezove in čez zatvorsnice se prerinejo in če treba tudi preple-z

Določitevčasne vojne doklade bivšim jugoslovanskim javnim nameščencem

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč za potrebno, da se izdajo dopolnilne in pojasnilne določbe k prej objavljenim določkam,

odreja:

Člen 1. Osebu bivših jugoslov. civilnih drž. oblastev in drugih javnih pomožnih ustanov, ki je v službi od 11. aprila 1941-XX, gre časna vojna doklada po mesečnih kosmatih prejemkih, kakršni so bili tega dne kot plača, položajna doklada, redna ali izredna osebna draginska doklada ali podobne doklade, izvedeni rodbinske draginske doklade in vse druge posebne dodatke. Doklada znaša 30% od 1. julija 1941-XX do 30. novembra 1941-XX in 45% od 1. decembra 1941-XX do 31. decembra 1942-XXI, toda skupna vsota temeljnih in drugih morebitnih stalnih prejemkov v denarju ali v naravi, povečanih z časno vojno doklado, ne sme presegati vsote temeljnih prejemkov iz naslova plače, položajne doklade in časne vojne doklade, ki gre nameščencem ustrezne stopnje pri oblastvih Italijanske države in podobnih javnih ali pomožnih ustanovah Kraljevine. Med druge stalne prejemke, ki jih je treba vračunati zaradi primerjave po prednjem členu, spadajo funkcijska doklada, stanovanjska doklada, stanovanje v naravi in drugi podobni prejemki, razen če so taki prejemki zvezani s posebno službeno dolžnostjo in so z veljajočimi podobnimi določbami dovoljeni tudi v Kraljevini.

Člen 2. Če bi skupni prejemki, ki pripadajo po uporabi določb prednjega člena osebu bivših jugoslovanskih civilnih državnih oblastev in drugih javnih ustanov, bili višji od ustreznih prejemkov italijanskega osebja, se časna voj. doklada zniža tako, da skupni prejemki ne pre-

segajo meje iz prednjega člena. Bivše jugoslovansko državno osebje ali osebje drugih javnih ustanov, za katere se ne bi bile odobrene izenačitvene razpredelnice po drugem odstavku prednjega člena, obdrži časno in s pridržkom poznejše izravnave prejemke po naredbi z dne 25. januarja 1942-XX št. 9.

Člen 3. Od dne izdaje te naredbe so ustavljena vsa napredovanja in priznanja periodnih poviškov. Periodni poviški in ostali priboljški kakršne koli vrste in v kakršni koli obliki, dovoljeni pred dnem izdaje te naredbe z veljavnostjo po 11. aprilu 1941-XX, se vteje v časno vojno doklado, ki gre po prednjih členih 1 in 3.

Člen 4. Določbe člena 3. naredbe z dne 26. maja 1942-XX, kolikor se nanašajo na doklade, ki jih dobiva duhovništvo iz proračuna Visokega komisarata, člena 4. iste naredbe, kolikor se nanašajo na neupoštevnost časne vojne doklade za odmero pokojnin in na državne odtegljaje, kakor tudi določbe naredbe z dne 13. februarja 1942-XX ostanejo še dalje v veljavi.

Člen 5. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Šport v kratkem

Vredno je zabeležiti čase, ki so jih dosegle severne dekle v bazenu v Heemstadu: 100 m prosto: Rie van Veen 1:07,8; — 200 m prsno: Waalberg 2:50,8; 100 m hrbtno: Jet van Feggelen 1:16,2. Pa naj še kdo reče, da znajo ženske samo šivati in kuhati! Marsikateri plavalec a športnim znakom na prsih bi začel vihati nos, če bi dosegel take čase!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1,—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0,60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Istejo:

Trgovska pomočnica

izučena v trgovini z mesanim blagom želi takojšnje zaposlitve. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Postena« št. 4869. (a)

Trgovska pomočnica

izučena v speceriji, išče primerne zaposlitve, kjer koli v silnem obratu. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Delavnica« 4870. (a)

Službe

Dobe:

Dekle

vajena vseh hišnih del, posebno čiščenja, pranja in likanja, dobi službo takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4884. (b)

Kuharico

perfektno, sprejme boljše hišo v Ljubljani. Plača dobra. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4895. (b)

Kuharico

pridno, samostojno, varčno in pošteno, sprejme k mali družini. Dobra oskrba in plača. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Dobra kuharica 4908«. (b)

Mlado dekle

za vsa dela v gospodinjstvu, sprejme k mali družini. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Pridna« št. 4902. (b)

Čevljarskega pomočnika. In vajenca, sprejme. — Tome, Sv. Petra cesta 47. (b)

Dekle

pridno, pošteno in snažno iščem za pomoč v gospodinjstvu pri družini s štirimi otroci. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4919. (b)

Kmetko dekle

sprejemam takoj. Plača 270 lir. Ljubljana, Močnikova ulica 13. (b)

Pridno in pošteno dekle ki zna kuhati in vsa ostala dela, dobi takoj stalno službo. Plača 250 lir. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4923. (b)

Obet

Pozor stavbeniki in hišni posestniki!

Dobavljam, polagam in stružim stare parkete.

Josip Brlec

Kolodvorska 28, Ljubljana

Kupimo

Smrekovo česlo

lepo, zdravo, suho in jeziče — kupi vsako količino usnjarna J. Lavrič, št. Vid pri Stični - Ljubljana.

Gramofon in plošče

dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju kupuje in plača najvišje dnevne cene »Everest«, Prešernova ul. 44. (k)

Izrabite priliko

prinesite vse vrste stare vreče, krojaške in šiviljske odrezke ter vse stare čunje, ki vam najvišje plača: Grebene Alojzij, Sv. Petra cesta 33, telefon 34-26. (k)

Kupimo

snažne sobne in kuhinjske oprave, otroške postelice, vozičke, tricikeljčke, gasperčke, štedilnike, gramofone, porcelan, ter druge uporabne predmete. Trgovina »OGLED«, Mestni trg 3. (k)

Majhno železno peč

kupim. Poizve se v Slapničarjevi ulici 12, Moste. (k)

Zdravilna zelišča

vseh vrst kupuje Farmaceutika, Ljubljana — Karlovska cesta 2. (k)

Dve peči »Zephirkia«

kupim. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod št. 4770, 4879. (k)

Karbid, biciklje, gume

od bicikljev, vreče, silne in silvalne stroje, kupimo. — Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec, dvorišče). (k)

Avto-motor

Soferska šola

I. Gaberšček

bivši komisar za šoferske izpite

Kolodvorska ulica 43

Telefon št. 28-28.

Izpit se lahko polaga že z 18. letom.

U najem

Restavracijo

veliko, dobrodošlo, v centru mesta, zaradi bolezni oddam. Živila zagotovljena. Reflektanti, množni odkup inventarja, imajo prednost. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobra prilika«. (m)

Trgovino z meš. blagom

vezujem takoj v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra 4912«. (m)

Živali

Dve kravi

ena s teletom, naprodaj. Josip Babnik, Fuzine 5, p. Dobrunje. (j)

Rodeisland petelini

čistokrvni, stari 5 mesecev, so naprodaj: Karunova 10. (j)

Dve kozi

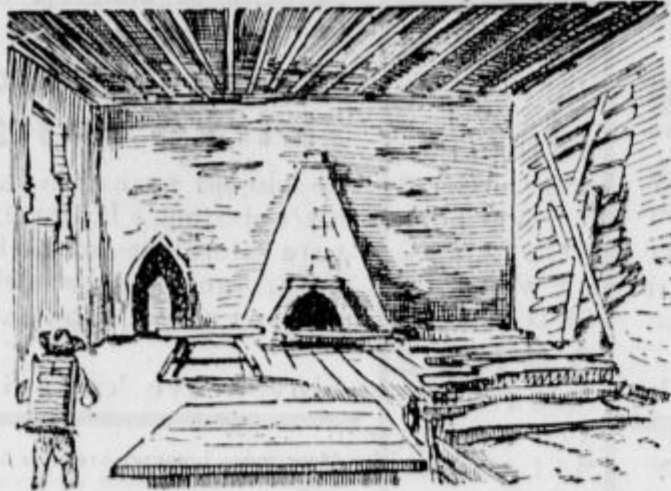
mlekarici, po ugodni ceni prodam. Vprašati, Vošnjakova ulica 16. (j)

»Temni srebrec«

2 zalki, plemenski z mladici in samca, prodam — Naslov: Seunig Vital, Perušova 21, dvorišče. (j)

Čebele

nekaj panjev, prodam. —

419

V prvi sili in za prvo potrebo so si bili kmetje za prihodnjo zimo pripravili skupno bivališče na Gradišču. Tu so si zamašili dvorane, tam zadelali zidovje, ondi zopet zazidali razrušena okna. Uredili so si bivališče vsaj tako, da je bilo podobno stanovanju za ljudi, ki bivajo ondi le za nekaj časa in v skrajni potrebi.

420

Nekega dne so pospravljali globoko klet, da bi shranili v njej nekaj slabih poljskih pridelkov. Zid se je bil udril. Treba je bilo razkopati grobljo in izvoziti kamenje na prosto. Dodobra so že bili razgrebli kup na vse strani. Tedajci pa zavpijejo delavci vsi prestrašeni. Glejte čudo — izkopali so mrtvega človeka! Bil je — Tresoglav.

421

Vsi so se zavzeli in strmeli nad njegovo smrtjo. Toda nihče ni vedel, kako je prišel ta človek na Gradišče v klet; saj ga ni bilo prej v njihovem taboru. Še bolj pa so se čudili sosedje, ko so našli v mrtvečevi suknji ključ od železnih vrat, ki vodijo v podzemski hodnik. Tu je bil zdaj tisti ključ, ki je izginil takrat, ko je čuval Strelec vhod v Gradišče.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Telefon 2057, 2979 — izvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih. Izdaja cirkularne čke — Telefon 2057, 2979

Il primo che passa può ricordati

Prvi mimoidoči te lahko spomni

che già 24 possessori di un biglietto della Lotteria sono diventati milionari spendendo solo 12 Lire. Può essere questo il tuo turno, se però acquisti un biglietto. Fallò oggi stesso per non dimenticartene.

da so že 24 lastniki po ene srečke Loterie di Merano postali milijonarji z borim stroškom 12 Lir. Lahko je sedaj vrsta na tebi, seveda ako kupiš srečko. Opravi to še danes, da ne pozabiš.

REGALA MILIONI
a chi acquista un biglietto per L. 12—
DARUJE MILIONE
tistemu, ki kupi srečko za Lir 12—

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, in 18.30

Vesela dijaška komedija Sedem grehov

Danes v nedeljo radi čistila transformatorske postaje predstave samo ob 16 in 18. uri. Prednjo daja v toonje od 11 do 12 ter od 15 ure dalje.

KINO SLOGA - TEL. 27-30

Začetek film. sezone! Prvi film z nainov. popevke Hočem živeti tako

Tenorist Ferruccio Tagliavini poje arie iz raznih oper. Ostali igralci: Carlo Campanini, Silvana Jachino

KINO MATICA - TEL. 22-41

Na bienalu v Benetkah s prvo nagrado za režijo nagrajeni film Komedijanti

V gl. vl.: H. Krahl, K. Dorsch, G. Diessl itd.

KINO UNION - TEL. 22-21

Nadaljevanje nepozabnega filma Kapitan Tempesta

Leon Damascan, Doris Duranti, Carlo Ninchi

Nesmrtna Veriljeva melodija v glasbenem filmu

TRAVIATA

Maria Cebotari, Lucie Englisch, Claudio Gora

Predstave oba praznika: ob 14.30 in 17. uri

KINO KODELJEVO TEL. 41-64

Po Vaši želji Vam izdela KNJIGOVEZNICA Ljudske tiskarne v Ljubljani Kopitarjeva 6/II

v svoji črtnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelki za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjeneja galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih razonah.

CENE SKRAJNO NIZKE. POSLUŽITE SE!

Filatelija

Filatelisti pozor!

Poizkusite in uverili se boste, da najugodnejše v noveite ali kupite znamke vseh držav kakor tudi »JOL« albume in vse filatelistične potrebščine v Knjigarni Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6, Tel. 44-24.

Filatelisti!

Najugodnejši nakup vseh znamk, predvsem bivših jugoslovanskih, ruskih in okupacijskih, filatelistične literature, vseh vrst »JOL« albumov, nudi filatelija Mladinske založbe, Ljubljana, Stari trg 50.

Posedstva

Hišo z vodno silo

v Ljubljani prodam brez posredovalcev. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 4915

Glasba

Kromatično Hohner-

Organolo s 120 basi, naj-novejši model — poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4892.

Klavirsko harmoniko

(80 basov), popolnoma novo prodam po zelo ugodni ceni. Naslov v podružnici »Slovenca« na Miklošičevi 5.

Knjige

Knjige!

Vse vrste antikvarnih knjig, revij in časopisov, kakor tudi separatnih oddatkov kupuje Knjigarna Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6, Tel. 44-24.

Kupimo

knjigo: Govekarjeva — Konserviranje. Ljudska knjigarna, Ljubljana, k

Stanovanja

Oddajo:

Dvosobno stanovanje, kabinet, kopalnica, ev. z garažo v novi villi zunanjo kontrolno črto oddam — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4906, 6

Smrt mi je ugrabila mojega ljubljenega soproga, zlatega ateka, gospoda

Podboršek Pavla

mes. mojstra

v 36. letu starosti. — Pokopali so ga v četrtki pri sv. Urhu v Dobrunjah. — Maša zadušnica bo darovana v ponedeljek ob pol 8 v farni cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dne 6. septembra 1942.

Globoko žalujoča soproga Boža roj. Brajer s sinčkom Pavčtom ter ostalim sorodstvom.

Zapustil nas je v globoki žalosti naš srčno ljubljeni, dobri, skrbni in nenadomestljivi soproga, oče, brat, stric, svak, gospod

Simončič Josip

teht. drž. žel. in posestnik

Slovesna maša zadušnica bo v farni cerkvi v Trnovem dne 10. septembra ob 8 zjutraj.

Ljubljana, dne 3. septembra 1942.

Globoko žalujoča soproga Gabrijela; otroci Joško, Magdalena, Timotej, Bernardka — in sorodniki.

Giovanni Vergas

50

Tone Nevolja

Roman.

»Kdo ti je to povedal?« je vprašal Tone in poskočil kot vrag. »Reči mi, kdo ti je to povedal?«

»Don Mihael mi je to povedal!« je odgovorila, s solzami v očeh. »Dejati mi je, da se čuvaš Gost